

## המביא גם פרק שני גימין

יח.

עין משפט  
נר מצוה

**בד** א טור שו"ע אה"ע  
 סי' קס סעיף ד:  
**בה** ג מ"י סי' א' מהל'  
 גירושין הלכה יח  
 סמג עשן ד טוש"ע אה"ע  
 סימן י' סעיף א:  
**בו** ג מ"י ס' פ"א מהלכות  
 שמיטה הלכה יג סמג  
 גלאון רפ"ט טוש"ע ח"מ סי'  
 קס סעיף א אה"ע סי' קא  
 סעי' אן:  
**בז** ד מ"י שם הלכה יז  
 טוש"ע שם סעיף טו:  
**בח** ג מ"י פכ"ג מהל'  
 מלוה הלכה ג סמג  
 עשן ד טוש"ע ח"מ סימן  
 מג סעיף טו:  
**בט** ג מ"י שם הלכה יז

פסקי רי"ד (המשך)

וקפסה וקפה אע"פ ש  
נפגמה ומשמתי נזקפי  
במבלה ומשתי העמדה  
(ברך) על כחובה לה  
לגורבינא מיד אלא  
למנותות וחלקך כל זמן  
שנזויתת ואניה תוכנת  
קרינא בלה אל אלא  
גוש ומ"ה אלא שמשנת  
זכר סבר משתפנות פתע  
מקצתה והשאר תתבע  
לחזור אל אלא ביעיא  
למגיב שראא השתא אלא  
מנותות ואיה רוצה  
קרינא בלה אל אלא  
מג"כ אלמנה נזויתת  
(כחכותב 12): שאע"פ  
שפתיעה שאלה מחבורה  
שקל מה מנות  
ההלכך אם לא תתבעם  
ברך על השאר אל קרינא  
בליה אל גוש ואם לא  
נפגמה אע"פ שנתבעם  
שכמן איה משמשע דעין  
שכמן נתפשו לו את תבעה  
והיהו תכונתה ויהיה  
נזויתת מהן מ"ה בעי  
היהויה פנימה וקפסה  
ושמואל סבר כרן פנימה  
לכלוח פוסקיה כלוחד  
לדעה דרבינא דביית לבנות  
ותכונתה וקרינא ביה אל  
גוש ומשנת ותניא  
כחיותה דרב ותניא כותיה  
ושמואל וכוין להניא  
תכיווניהו הדינן להניא  
דשרב ושמואל הלכה  
ששמואל כרניה: אמר  
שמואל שמואל כרניה: כמשע  
ב"ד דמיא מה מעשה ב"ד  
ויהויה כרניה ויהויה  
לכלייהו אל כחורה נכתב  
כרניה ותתחמא בליה. פ'  
התכונה תכונה ב"ד איה  
אע"פ דלא כתב לה כל כחורה  
שקדמה כתבה לחימה  
כך כלום דחייבה  
מזומא מעת פסק ר"י  
ב"ד ואע"פ אלא איתתיה  
אלהן אל שום הקדמה  
ונתחמא ב"ד ויהויה  
כלייהו כחורה נמי משעת  
הקדמה (השבור)  
הניחשהו לחופה הוה  
תקדמה כתבה לחימה  
כך כלום דיהי' נמי  
ששטטיר אקיתא שנכתב  
כרניה ותתחמא בליה  
ששטטיר שאין שערוס תלוי  
בתכונתה העיר  
ששטטע תקנין שאם הקד  
דורבן נכסיו לשמוע על  
טורין ביטול אלא נכתב  
ששטטיר על אייר מנסן קה  
השטיר ליד שמעון אלא  
מנסן אלהן אל קדמה  
ותתחמא בליה שטרלי אל  
שטר מלתה שרצה להקנות  
איהרה סמירת השטר ליד  
קדמה כרן שאע"פ שראו  
הא לרא פאר ממשעבר  
אל כחורה מנסן אלא  
הניחשהו בשטר דמפיקי ליה  
על מנסן אלא

**וְאֵלֵהֶם** בְּבִיטָתָהּ מֵאֵי. פִּירַשׁ בְּקוֹטְרָם מֵהַ הוֹעִילוּ חֲכָמִים  
בְּתַקְנָתָם בֵּין לְעֵינֵי וְזוֹת בֵּין לְעֵינֵי פִירוֹת דְּטֶרֶפָה  
לְקוֹמוֹת מִיּוֹם הַכְּמִיָּה אֵע״ז לְדַלֵּיל אֲמַר רִישׁ לְקִישׁ דִּישׁ לְבַעַל פִּירוֹת  
עַד שַׁעַת חֲמִימָה<sup>כ</sup> הֵכָא מוֹרֵה דִּישׁ לְבַעַל פִּירוֹת עַד שַׁעַת מְמִינָה<sup>כ</sup> כִּיּוֹן  
דְּלֵא מְפִיִּיסָה תִּפְיִיסָה וּמִינָה הוּא  
דְּגִיטִין הַבָּאִין מְמַדִּינָה הֵרִישׁ דְּפִירַשׁ  
בְּקוֹטְרָם לְתַרְוּוּיָהּ פִּירִין קָלָת  
קָשָׁה לְמַלֵּחַ לֹא יִפְסִיד מְשַׁעַת חֲמִימָה  
לְרִישׁ לְקִישׁ כִּיּוֹן שֶׁאֵל הִימָה אֲזָלוּ הִיָּה  
מִגֶּרֶשָׁה לְאַתְרָא וְעוֹד קָשָׁה לְר״י דְּמָה  
הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקְנָתָם מִשְׁמַע  
דְּהַשְׁמָא אִיכָּא לְמִיחָשׁ כְּאִילוּ לֹא הִיָּה  
כִּיּוֹן וְזֶה אִילוּ דְּבָאִין כִּיּוֹן וּמִן חוּשָׁשׁ  
שֶׁלֹּא תִפְסִיד הָאֵשָׁה וּמִשְׁמַע דְּהַכָּא לֹא  
מִשּׁוֹם אֲשֶׁר אֲלָא מִשּׁוֹם לְקוֹמוֹת<sup>א</sup>  
וְגֵרָא לְר״י דְּהֵקָן תְּרִי פִירִי לְמֵאֵן  
דְּאֲמַר שְׁמַל יִחְפָּה אֲזָל לְמֵאֵן דְּאֲמַר  
מִשּׁוֹם פִּירִי יִיחָא בְּדִלְדִין מִפְסִידִין  
לְקוֹמוֹת מִשְׁמַע חֲמִימָה:

הנהו קלא אית להו. פירש  
צקונטרס דבעיא לאמרו  
ראיה אימת מנא גיטא ליה  
לדענין וזנ"ל דנאי דידוע שלא בא  
לידה ביום הכוזב זו מ"מ יכול  
לחשוב ולומר שנתן לו קודם שזינתה  
כמו קודם שתיקנו זמן ואור"י קלא  
אית להו כשרואין בזמן הזכייה  
היא קודם המסירה אית ליה קלא  
למילתא ומסקי אדעתייהו לידע יום  
המסירה ואי"ת ובההוא לנה תיקנו  
זמן וי"ל ע"י הזמן יש לו קול לפי  
שרואים ע"י הזמן שבו שהנמינה אינה  
ביום הככייה ואי"ת ומלאן דלמר משום  
בת אחרות זמןקו"ה הו"ל למח כותבין  
זמן בגיטין דלפ"י בזמן הזה משמע  
דבעי זמן דתתן (לקמן דף פו.) ג'  
גיטין פסולים וי"ל גזירה שמא יחפה  
על בניה ממזרים אי נמי מהרה יבנה  
בית המקדש אי"נ שלא יאמרו ויזנה  
אחר גירושין ויחזירנה דגרסה שזינתה  
מומרת לחזור דלאמרנין צ"כ דטובה  
(דף יא:) **השולח** שם **פ"א** שושיין  
כו' וזנ"ל יש אין חוששיין. פירוש  
א"ע"פ שזכירה להמתין שלשה חדשים  
לאו משום דחיישינן שמא בתוך כך  
יבא עליה דהא לגט יסן אין חוששיין  
אלא דלאמרנין לעיל שמא יאמרו שמי  
נשים בחצר כו': **המשלש** שם  
**פ"א** שושיין. פירש צקונטרס והוא הלך  
לדרכו וזכנס פירש כן אלף מיידי  
אפילו הוא צעיר ונקט כן דרימא  
המשלש לרבותא דלע"פ שהוא צעיר  
מומרת לינשא מיד ואין חוששים לגט  
יסן ולעיל נקט השולח לרבותא דלע"פ  
שאינו צעיר זריכה להמתין שלשה  
חדשים: **מאימתי** בתובה  
משמטת. הא דלמר בריש פ' א"ע"פ  
(כתובות נה.) תנאי כתובה ככתובה  
דמי לשציננה קשה לר"י מאי אריא

עשה צ"ד מ'פוק ליה דלא משמט כחובה ותוספת מדי דהוא אשכר  
ט אלל מלוה וכ"ס כחובה ותוספת דוחק לומר דאחיא כרבי יוסי  
והקפה כחובה לרב או אפמה או זקפה לשמואל דמשמט נמי תוספת:  
קנס קרי ליה קנס אבל באזנן י' צו נזשת ופנס: **במה מעשה**  
נמו בשער כדאמרין בכל דוכתא כשעמד דין דגוי ממעבדי:  
עוב הכחובה בע"ס ולחומתה צמואי שבת ואין נכון לעשות כן משום  
תש מיד<sup>ט</sup> כדאמרין צ"ב<sup>ט</sup> (דף קעב.) אי ידעימו יומא דאשקיתו ביה  
ליה קלא כאלו חתמו כיון שהם מזומנים לחתום כדפרישית לעיל:  
חיישין

ראובן ללוי קודם שיגיע שטר ליד שמעון אן מכירתו מכירה שכן אין הנכסים חליה בהם. שמעון עתן חסותם קודם קצתם קצתם אנו מאל לראיה בעלמא חסן השטר לאו ראובן חב"י. ונתיבתו חסותה אן חסן כלום שטר מניין עריך לכתוב. והא דתנן לא השטרות שנכתבו בהם ממזרי אלא באותן השטרות שאין בהן מניין שיעקר קנינים חליה בחיתומת כגון שטר מכר או שטרות ע"י הגעת השטר ליד המגבלה דקרייל (קדושין כו.) בשרש קנינה בשטר ואפ"י המגבלה לכן חתומים אמרי' עדים בחתומים וכן לו וכן מ"י בשרש קנינה והוא חליה חסותה והעדים החלואה שהיתה ביסין או הודה בפניהם ביסין ואמר להם אתם עדי חליה חסותה אמר להם תכתבו לו שטר למלוה וגם חסות החלואה בפניהם עדי חסותו לכתוב עדי' חסותה אמר איש הנכסים משתבעים על המלוה בכתובים בדברו וכן אן בתיבת מעות' א"ל בחתומים

ואוֹתוֹתֶיהָ בְּיָסוּסֶיהָ. יָמִים רַבִּים: דָּאִי מִפִּיֶּסָּה. בְּהֵדִיָּה בְּקַטְנוּתָהּ  
שְׂבִינֵיהָ: סִפְיִים. וְלֹא יִגְרַסְנָהּ. וְלֹא אִפְיִסְיָהּ וּגְרַסָּהּ וּמִי מִטָּא גִיטָה  
לֵילֶידָה הוּא דֹאגְרַסְנָהּ: לֹא מִקְדִּים כּו'. לֹא רִגְלִי לִנְמִעַבַּד הִכִּי לֹאנּוּחִי  
לְבִיבָהּ מִקְדִּים דְּחִיּוֹן דְּלֹא יִחַל לֵיהּ בְּגִירוּשָׁין פּוֹרַעֲנוּת הוּא לְגַבִּיָּה וְלֹא מִקְדִּים  
לְבִיבָהּ: <sup>א</sup> מָה וְעֵלּוּן חֲמִים בְּתַנְקָן.

וְאוֹתֵיהֶם בְּכִיסְתֵּיהֶם וְדָרְסוּהֶם  
אָמַר לֵיהֶם (ב) לֹא מִקֵּץ  
לִנְפִשָּׁה אָמַר לֵיהֶם  
הַבָּאִים מִמְּדִינַת הַיָּבֵשׁ  
מִזֶּה עַד תִּשְׁרִי מִהָרֶגֶץ  
אָמַר לֵיהֶם \*הֵנָּה קֶלֶקֶל  
מֵאִימַתִּי מוֹנִין לִגְמֹל  
וְשִׁמּוּאֵל אָמַר מִשְׁעֶת  
נָתַן בְּרַחֲמָיו לְשִׁמּוּאֵל  
בַּחֲצֵר אַחַת זֶה אֶסְוֹר  
אֲבִי זֶה זְמַן גִּטָּה מוֹתֵר  
מוֹכִיחַ עָלֶיהָ תֵּנִיאוּ כֹּהֵן  
דְּשִׁמּוּאֵל תֵּנִיאוּ כֹּהֵן  
לְאִשְׁתּוֹ וְנִשְׁתַּחֲוֶה שָׁמָּה  
בְּשֶׁהֲגִיעַ גַּם לִידָה צָרָה  
וְלִגְמֹל יֵשֵׁן אֵין הוֹשִׁיעַ  
עֲמָה תֵּנִיאוּ כֹּהֲנֵיהֶם  
פִּתְּשִׁי. (ב) פִּירוֹת צִין לַעֲנִין זֹנוֹת  
דֶּרֶסְרָפָה לְקוֹחוֹת מִיּוֹם הַכְּתִיבָה: קֶלֶקֶל  
אִשִּׁים לָהֶם. וְצִין לַעֲנִין זֹנוֹת וְצִין לַעֲנִין  
פִּירוֹת בְּעִיָּה לְאִתּוֹי רָאִיָּה אִימַת  
מִמֶּנּוּ גִטָּה לִידָה: מֵאִימַתִּי מוֹנִין  
לִגְמֹל. חֲדָשִׁים שְׁהָשָׁה לְרִכְיָה  
לְהַחֲמִין: צ' נָשִׁים בַּחֲצֵר אַחַת. שֶׁל  
אֶדְרָס אֵין שְׁפִירָה לֵים וּמִסָּר שֶׁנִּי גִיטִין  
לְנִשְׁתִּי נָשִׁיו צוּ בְּיוֹם אֶלָּא זֶה קֶדֶם  
לְזֶה כְּתִיבְתּוֹ חֲדָשׁ וְלִשְׁמּוּאֵל זֶה תִּשְׁנֵא  
לְסוֹק. צ' חֲדָשִׁים חוּ לְסוֹק ג' יִתְמָהוּ  
בְּנֵי אֶדְרָס שְׁרָאוּ שֶׁנִּתְגַּרְשׁוּ בְּיוֹם א':  
נָשִׁי יֵשֵׁן. לְקַמֵּן (דף עט): תִּנִּינָא  
לְדִין אֶדְרָס מִגְרֵשׁ בְּגֵט יֵשֵׁן וְלִחְזֵהוּ גֵט  
יֵשֵׁן כֹּל שֶׁנִּתְחַיֵּיד עֲמָה מֵאֶחָד שֶׁכְּתִבוּ  
לָהֶם וְעֲמָמָא שְׁמָא יִתְמָרְהוּ מִיֵּדָה קוֹדֶם  
לְלִבְנָה (ב) שְׁמָא נִתְעַבֵּר וְתִלְדַּת צִין  
כְּכִתְבִּיתּוֹ לְנִתְיָתוֹ וְלִחְזֵהוּ זְמַן יִתְמָרְהוּ  
הִגָּט קֶדֶם וְזִנּוֹת נִתְעַבְרָה: הַפְּתִישִׁי.

מסר הגט שלש כדי לגרשה זו לסוף ג' חדשים והוא הלך לדרכו: מוסרם ליוסף מיד. דמעת כתיבה מניין: **ליוסף מתיא** (א כתיבה). כשאר שטר מחוב ומשמומה צביעות: **משפגום** ששתפרע קלם דגלי דעתא דעומדת עליגוש וליפרע: **וסוקוף**. עליו המותר בצמחיה דנפקא לה משום כתיבה ומעשה שצונו משמט וכל עלה שס שטר חוב: **גמיה**. כיון דגלי דעתיה בצפרעון קרינא ציה לא יגוש: **קפה**. **אונם**. את הצמחיה חייב מחמשים כסף: **קנס**. דמוזיא שס

רע: **מאימי נוקפין**. כלומר מאימתי  
היה מוקפה: **העמדה**. הרי היא  
מוקפה: **כמעשה צ"ד דמיא**. דתנאי  
צ"ד צ"ד: **היא: מה מעשה צ"ד**. חיוביה  
ממשום פסק דין הוא ואע"ג דלא  
האירחמיס הלכך אין שם הקדמה  
ונחתמים ציום ונחתמין צלילה: **אף**  
**וכתובה**. משעת כתיבה דנכנסה לחופה  
דקירוב חתנות הוא חיל שעבודה  
ואע"ג דלא אחתים: **עסוקים באומו**  
**עינין הוו**. מכתובה עד חתימה ואפי'  
בצאר שטרות כשר: לא שנו. דשטרות  
הנכתבים ציום ונחתמים צלילה  
אבל עסוקים: **אלע עסוקים באומו** עינין.  
כיון שהעדים מזומנים לחתום אלא  
שצנע כרחם נריסם להמתין עד שיסיים  
הסופר את השטר ואע"ג דאיתרמי  
ליה חתימה לאורתא: **כשר**. שהרי  
משעת כתיבה נמי אית ליה  
קלא: **אין לו פירות**. וכי טרפה  
מזומן כתיבה צדין טרפה:

לדאן תוספת כתובה משמטת משום דתנאי כתובה ככתובה דמי והוי  
שכיר והקפת החנות לאיכא מ"ד במסכת שביעית (פ"י מ"ה) דלא מ  
דפליג התם ואמר דמשמט וגרלה לר"י דהא דקאמר לשביעית היינו שפ  
**אונם** קנם ופתוי. קנם הוא מוציא שם רע ומשום דלית ביה א  
בית דין נכתב ביום בו'. דמשעת פסק דין איכא קלי  
**אף** כתובה נכתבת ביום ונחתמת בל"ה. יש מקומות שנוהגין  
תוספת דלמלא לית ליה קלא' ומיהו היכא דקנו מנייה' ליכא  
כתובו ויומא דאקנימו ביה: **אבר** עוסקין באותו ענין בשר. דא

בבו לי ואמרו חכמים אין אדם פטור את אשתו בנט ישר גידיה שמא אמרו גיטה קודם לבנה וינתו לאחור ימן ואימרו חכמי קודם וינתו ותבערו ויכן שאין מחגרתי בנט ישר לא ויחישין ודעת חכמה (וכי איש ישמא בא וילית חושש לגרשה לה דהא אמרו א' את נגרשה ב' וד' השולח גט לאשתו ונתתה שלוח בדרך ג' חדשיה שמחגיגה גט לידה צריכה להחמין ג' שהיה לא תיחד כפה. מין מוכיח שאם לא יעציר א' ורצה לגרש את אשתו בנט כשתכסה ב' וד' תיחדהו כפי א' מניחיה אותו לגרש ב' וד' חישין כפי מה נתיחד עמה: איך נותרה רשואה אל תתנו לה אלא לאחר ג' חדשים משעת נתינה לה דלדרכי משנתנו לה מותרת להנשא מיד ולגט ישר עמה: ר' בהנא דרבי אשיב משעת נתינה ב' דר' הונא ברי אבהו דר' יהושע שפ' משעת יאומתו מאמרית כותביה משמטת ב' אמר משמטת ותקורו רשואה אמר כמה אצ"פ א' וד' חישין

## מסורת הש"ס

(א) [לקמן עה:], (ב) יצמות  
מב, (ג) [לקמן עו:],  
(ד) "ב"מ יט.], (ה) בדפו"ר  
דיבור מה הועילו הוא קודם  
ד"ה לא מקדים ועי' חוס'  
ד"ה ואנחיה בביטתה,  
(ו) [דברים טו:],

## הגהות הב"ח

(א) ד"ה מה הועילו  
וכו' בין לעמין זנות בין  
לעמין פירות דטרפה:  
(ב) ד"ה גט יסן וכו' קודם  
לנכה בלומר שם:  
(ג) ד"ה מאימתי תהא  
קטורה בשאר:

## מוסף תוספות

א. וכו'ן שכן לא מוקדם  
ה' וכו'ן טרפה, ה'מ'  
ה'מ' יוש טרפה נרשע  
מנחה, אבל רשע'א.  
ג. שלא גמר בדעתו  
לגרשה, רשע'א, ג. שלא  
מסורף לקחתה שלא כדון.  
ה'מ' היכי שטלין  
רשע'א, מום' ה'מ'א.  
ה'מ' דלמס' למשח  
לחפיו, מום' ה'מ'א לעיל.  
ז'מ'א. א'ז חוששין  
למס' תניחוד מום, רשע'א.  
ח. ודון נתון דמנע  
מאח' שיון שקול יוצא  
שנכתבה כתובה הכל  
וידעין א'ז כתולה א'ז  
שכתובה מאח'ם ואם  
אלמנע' ש' שכתובה  
מנע, אבל חוספת, ע'מ'  
א'ז דמפי' קלא בסך  
הכתובה, יוש כתובה  
מרוכב רשע'א  
מומטע' רשע'א. ח. בשעת  
הכתובה, רשע'א.  
ט. דמשעת קנין שיעבר  
נפשיה, רשע'א. ח. וקנין  
א'ז אית ל' מ' מ'.

## פסקי רי"ד

ויגש ותבגס: א"ל רבינא  
 לרבא תבגינא ותבגינא  
 בביסא דא דא מפייה  
 נפיס מאי פ"י כתבו  
 וחתמו ויגשו ויגשו  
 לתתו לן שטת תפיסין  
 עמו מן הקטטות שביניהן  
 ואלא תפיסין ונתנו לן  
 ורגע מרגע אלא משעא  
 שיתנו לן מה להוועילו  
 חכמים בתקונם. פ"ר  
 יוחנן מקשה דאמר שטת  
 אחותו דאי לרי"ל  
 האמר דמשעת החתימה  
 לן פירות ואפי"ן  
 שאחור נתת הגט גדידו  
 בחומתו זמן דאמר:  
 ליה לא מקום (אניש)  
 פורענא לנפשיה. פ"י  
 אלוש לנפשיה שאין  
 אדם מקדים לכתוב עז  
 שפורענות אהו לז' ואינו  
 כחובו אלא משעת שרועה  
 ליה: א"ל רבינא לרב  
 אשי טיבן באהא ממדינת  
 ארמא דאמא רבנא

מטו עד תשרי: מה הוועיל  
חכמים בתקנות: אל  
הנוו קלא איתת להו. פי'  
ובעיא לאתריי עדים איתמי  
מטא גיטא לידה: איתמר  
מאימתי מונין לגט. פי'  
ג' חודשים שהיא צריכה  
להמתין עד שלא תנשא רב  
אמר משעת נתניה ושמואל  
אמר משעת כתיבה פי'  
משעת כתיבתו אין לו  
להתיר עד זרה גט ישו

כל שנתייחד עמה מאחר ש  
שם התעבר בין כתיבתו ל  
שם בא עליה והלך מונין  
תנשא לכתחלה: תניא כותי  
חדשים ולגט ישן אין חושש  
כמה ימים אע"פ שהוא אומר  
המשליש גט לאשתו ואמר לו  
אין חוששים שהרי לא נתחנן  
כתובה והלכתא משעת כתיב